

TEMO AB Postadress Box 1359 S-171 26 SOLNA Besöksadress Gårdsfogdevägen 7, Bromma

Telefon 08-629 60 00 Fax 08-629 60 99 Internet www.temo.se

Kärnkraftsäkerhet och utbildning AB (KSU)
Svenskarnas inställning till kärnkraftens
användning i Sverige
November 2001

Arne Modig

T-22529

2001-12-12

The logo for TEMO AB, consisting of the letters T, E, M, and O in a stylized, blue, blocky font. Each letter is composed of horizontal bars of varying lengths, creating a digital or barcode-like appearance.

Tre av fyra svenskar vill använda eller utveckla kärnkraften

Temo har på uppdrag av KSU genomfört en undersökning om svenskarnas inställning till kärnkraften och miljömålen.

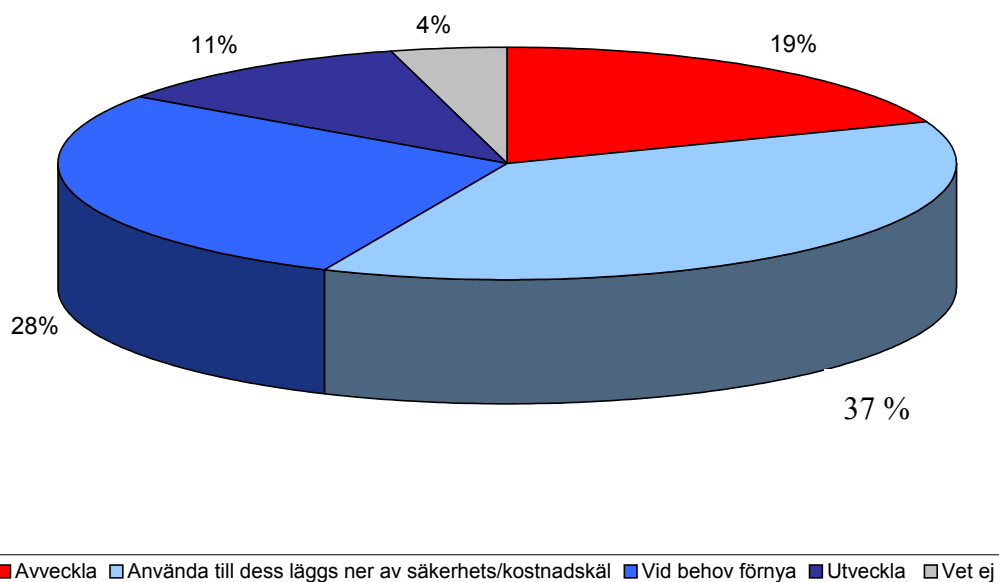
I undersökningen ställdes följande fråga om inställningen till kärnkraften:

”Vilken är Din personliga åsikt om kärnkraftens användning i Sverige? Ska vi...?”

- *Avveckla kärnkraften genom regeringsbeslut att stänga reaktorer, även om tillsynsmyndigheterna inte anser detta nödvändigt av säkerhetsskäl.*
- *Använda kärnkraften till dess att nuvarande reaktorer läggs ner av säkerhets- eller kostnadsskäl*
- *Fortsätta använda kärnkraften i samma omfattning som idag, dvs vid behov förnya de reaktorer som nu finns*
- *Utveckla kärnkraften och i framtiden satsa på fler reaktorer*
- *Tveksam, vet ej”*

Diagram 1

Personliga åsikt om kärnkraftens användning i Sverige

Undersökningen visar att två av tio svenskar (19 %) anser att vi ska avveckla kärnkraften även om det inte är motiverat av säkerhetsskäl.

Nästan fyra av tio (37 %) anser att vi ska använda kärnkraften till dess att nuvarande reaktorer läggs ned av säkerhets- eller kostnadsskäl. Nästan tre av tio (28 %) anser att vi ska fortsätta använda kärnkraften i samma omfattning som idag, dvs vid behov förnya de reaktorer som nu finns. En av tio (11 %) vill att vi ska utveckla kärnkraften och i framtiden satsa på fler reaktorer.

Sammantaget vill således nästan åtta av tio svenskar (76 %) att vi i Sverige ska fortsätta använda kärnkraften, dvs på kortare eller längre sikt fortsätta använda kärnkraften i nuvarande omfattning eller öka användandet av kärnkraft.

Kvinnor (24 %) vill, som i tidigare undersökningar, oftare än män (14 %) att vi ska avveckla kärnkraften genom regeringsbeslut att stänga reaktorer, även om tillsynsmyndigheterna inte anser det nödvändigt av säkerhetsskäl.

Män vill betydligt oftare än kvinnor fortsätta använda kärnkraften i nuvarande omfattning, dvs vid behov bygga nya reaktorer (33 % mot 24 %). Samtidigt vill män betydligt oftare än kvinnor att vi ska utveckla kärnkraften och i framtiden satsa på fler reaktorer (17 % mot 6 %). Bland männen vill således hälften (50 %) vid behov förnya befintliga reaktorer eller i framtiden satsa på fler reaktorer. Bland kvinnorna är motsvarande andel bara 30 %.

I storstadsområdena vill 43 % vid behov förnya eller satsa på fler reaktorer. I glesbygd är betydligt färre av denna uppfattning (27 %). Här anser istället relativt många (29 %) att man ska avveckla kärnkraften.

Stödet för att vi ska utveckla kärnkraften och i framtiden satsa på fler reaktorer är störst bland de moderata sympatisörerna (26 %).

Andelen som vill avveckla kärnkraften genom att stänga reaktorer är som tidigare störst bland miljöpartister (53 %) och vänsterpartister (33%).

De socialdemokratiska sympatisörerna har en i stort sett genomsnittlig uppfattning i frågan om den fortsatta användningen av kärnkraften: knappt två av tio (17 %) vill avveckla och åtta av tio (79 %) vill att vi i Sverige ska använda kärnkraften, dvs på kortare eller längre sikt fortsätta använda kärnkraften i nuvarande omfattning eller öka användandet av kärnkraft.

Stabil opinion

Under perioden juni 1997 till maj 2001 användes en äldre fråga med endast tre svarsalternativ:

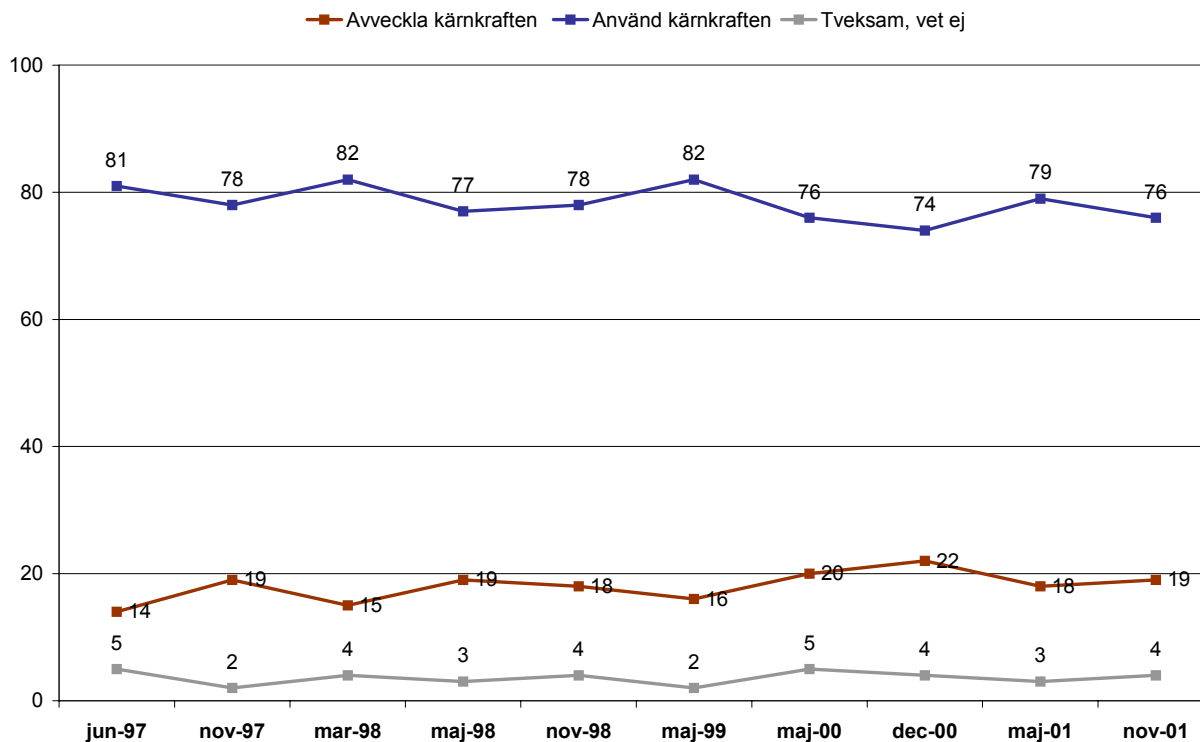
”Vilken är Din personliga åsikt om kärnkraftens användning i Sverige? Ska vi...?”

- *Avveckla kärnkraften genom regeringsbeslut att stänga reaktorer, även om tillsynsmyndigheterna inte anser detta nödvändigt av säkerhetsskäl.*
- *Använda kärnkraften till dess att nuvarande reaktorer läggs ner av säkerhets- eller kostnadsskäl*
- *Utveckla kärnkraften och bygga nya reaktorer vid behov, till exempel när de nuvarande tjänat ut*
- *Tveksam, vet ej”*

I diagrammet nedan redovisas utvecklingen från juni 1997. I diagrammen redovisas dels andelen som vill avveckla kärnkraften och dels andelen som vill fortsätta använda eller utveckla kärnkraften. Diagrammet ger därmed en bild av opinionsutvecklingen i Sverige när det gäller dessa två huvudalternativ.

En testmätning som Temo genomfört i november visar att både den äldre (med tre svarsalternativ) och den nya frågan (med fyra svarsalternativ) ger nästan exakt samma bild av opinionsläget när det gäller dessa två huvudalternativ.

Diagram 2

Jämfört med den föregående mätningen i maj i år är andelen som vill avveckla kärnkraften genom att stänga reaktorer i stort sett oförändrad (18 % i maj och 19 % i november).

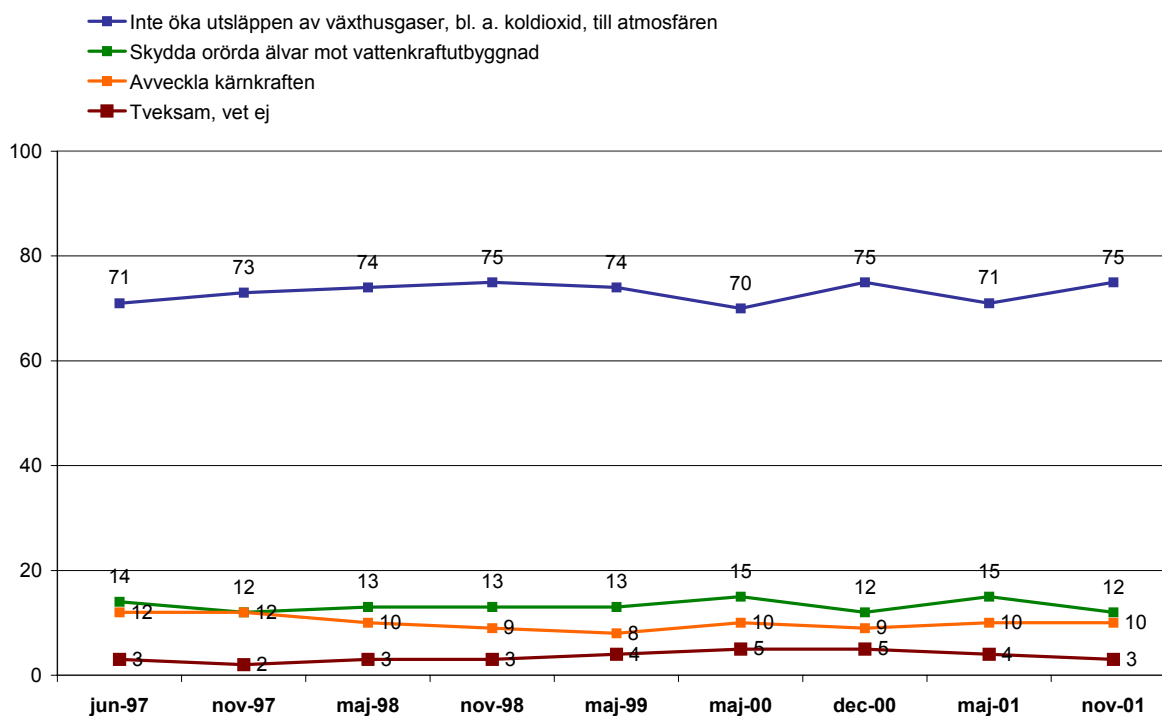
Sedan maj har andelen som vill fortsätta använda eller utveckla kärnkraften minskat något från 79 % till 76 % (ej signifikant)

Andelen osäkra är i stort sett oförändrad (3 % i maj och 4 % i november)

Opinionsläget i november 2001 är därmed i stort sett densamma som för ett halvår sedan.

Viktigaste miljömål - att inte öka utsläppen av växthusgaser

Riksdagen har fattat beslut om olika miljömål. Vilket av följande miljömål tycker du är viktigast?

Drygt sju av tio svenskar (75 %) tycker att det viktigaste miljömålet är att inte utöka utsläppen av växthusgaser, bland annat koldioxid, till atmosfären. En av tio (12 %) anser det viktigast att man skyddar orörda älvar mot vattenkraftsutbyggnad. En av tio (10 %) anser det är viktigast att avveckla kärnkraften.

Jämfört med mätningen i maj har andelen som anser att det viktigaste målet är att inte öka utsläppen av växthusgaser ökat från 71 % till 75 % (signifikant). Samtidigt har andelen som anser att det är viktigast att skydda orörda älvar minskat från 15 % till 12 % (ej signifikant). Andelen som anser avvecklingen viktigast är oförändrad.

Dessa förändringar innebär sammantaget att opinionsläget idag är i stort sett detsamma som för ett år sedan.

I denna fråga är skillnaden mellan kvinnor och män idag signifikant vad gäller att avveckla kärnkraften. Det är fler kvinnor (13 %) än män (7 %) som anser det viktigast att avveckla kärnkraften.

I glesbygden vill man oftare än i storstäderna avveckla kärnkraften (20 % mot 11 %).

Vänsterpartister vill oftare än andra avveckla kärnkraften (25%).

Undersökningens genomförande

Juni 1997 till maj 1999 genomfördes mätningarna av Sifo och därefter av Temo. Mätningarna genomfördes ursprungligen med hjälp av besöksintervjuer men fr o m maj 2000 med hjälp av telefonintervjuer. Vid övergången till telefonintervjuer gjordes en jämförelse som visade att telefonintervjuerna gav ett något lägre värde för andelen som vill ”*använda kärnkraften till dess att nuvarande reaktorer läggs ner av säkerhets- eller kostnadsskäl*” respektive andelen som vill ”*skydda orörda älvar*”. I övrigt var skillnaderna små.

I frågan om kärnkraftens användning har vissa ord/formuleringar ändrats efter mätningen i juni 1997. I det första svarsalternativet har ”*politiska beslut*” bytts mot ”*regeringsbeslut*”. I det andra svarsalternativet har texten ändrats från ”*Avveckla kärnkraften i takt med ...*” till ”*Använda kärnkraften till dess*”. Efter mätningen i maj 1998 har det första svarsalternativet ”*oberoende av tillsynsmyndigheternas säkerhetsbedömning*” bytts ut mot ”*även om tillsynsmyndigheterna inte anser detta nödvändigt av säkerhetsskäl*”.

Fr o m denna mätning används en fråga med fyra svarsalternativ.

Denna undersökning genomfördes med hjälp av telefonintervjuer med riksrepresentativa urval omfattande 1.000 svenskar i åldern 16 år och äldre. Undersökningen genomförde i två steg under november 2001: 19 – 22 november ställdes frågan om miljömålen och 26 – 30 november ställdes frågan om kärnkraftens användning.

För mer information kontakta Arne Modig tel:08-629 60 05, e-post: arne.modig@temo.se eller Kristina Boberg tel:08-629 60 55, e-post: kristina.boberg@temo.se